

ŚLADAMI PANA SAMOCHODZIKA

„PAN SAMOCHODZIK I TEMPLARIUSZE”

AUTOR KSIĄŻKI
ZBIGNIEW NIENACKI

AUTORKA SLAJDÓW
AGATA MAJCAK KL. VI A

KILKA SŁÓW O AUTORZE

Pełne nazwisko: Zbigniew Tomasz Nowicki

Data urodzenia: 01/01/1929

Data śmierci: 23/09/1994 w wieku 65 lat

Znak Zodiaku: Koziorożec

Miejsce urodzenia: Łódź, Polska

Miejsce śmierci: Morąg, Polska

Zbigniew Nienacki – urodzony 1 stycznia 1929 r. w Łodzi, polski pisarz. Pochodził z rodziny inteligenckiej. W 1940 jego rodzina została wysiedlona do Słupi Skierniewickiej. Po zakończeniu wojny rodzina powróciła do Łodzi, a Zbigniew rozpoczął naukę w liceum. Zadebiutował w wieku 17 lat powieścią „Związek poszukiwaczy skarbów”. Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi oraz scenopisarstwo w Wszechzwiązkowym Państwowym Instytucie Kinematografii w Moskwie. Tam uzyskał opinię „antystalinowca” i został wydany do Polski, wyrzucony ze studiów, a druk jego książki „Chłopcy” został wstrzymany. Ożenił się z Heleną Dąbską w 1952 r. która rok później urodziła mu syna. Nienacki opuścił rodzinę w 1964 r., by oddać się karierze pisarskiej. W tym samym roku wydał powieść dla młodzieży „Wyspa Złoczyńców”, która zapoczątkowała serię książek o Panu Samochodziku. Jednocześnie pisał powieści dla dorosłych. Jego książki przetłumaczono na wiele języków, część z nich doczekała się ekranizacji, jak choćby „Pan Samochodzik i Templariusze”. Zbigniew Nienacki zmarł 23 września 1994 r. w Morągu.

KRÓTKIE STRESZCZENIE

Pan Samochodzik wraz z trzema harcerzami o pseudonimach: Wilhelm Tell, Sokole Oko i Wiewiórka, podejmuje się rozwiązać zagadkę sprzed siedmiuset lat. Odnalezione bowiem zostały XIV-wieczne dokumenty dotyczące tragicznego końca dziejów zakonu templariuszy, z których wynika, że zaginiony skarb zakonny został być może ukryty w jednym z zamków krzyżackich na terenie Polski. Wielu żądnych bogactwa i przygód poszukiwaczy wyrusza, aby odnaleźć legendarne bogactwa.

Szlak przygody wiedzie bohaterów przez Pojezierze Suwalskie, Ziemię Chełmińską i zamki krzyżackie np. w Malborku. Głównymi przeciwnikami Pana Samochodzika są Duńczycy - Petersenowie, zawodowi poszukiwacze skarbów. Tropiąc zagadkę jednocześnie walczą oni wszyscy z oszustami, którzy wyłudniają od cudzoziemców pieniądze w zamian za informacje (także zresztą zdobyte nieuczciwą drogą) prowadzące do skarbu. Kluczem do rozwiązania zagadki jest hasło:

„Tam skarb Twój, gdzie Serce Twoje”

Przy sporej pomocy trzech harcerzy, Pan Tomasz odkrywa coraz to nowe ślady wiodące do celu ... do miejscowości Kortumowo, do małego kościółka i jego tajemniczych podziemi, a czy go osiągnie? Przekonajcie się sami.

Bohaterowie książki

- **Pan Tomasz** - nazywany jest przez przyjaciół Panem Samochodzikiem. Przewisko to nadali mu harcerze, z racji posiadania przez niego dziwnego samochodu. Na co dzień jest skromnym pracownikiem muzeum należącego do Centralnego Zarządu Muzeów.

Gdy na drodze do skarbu templariuszy spotyka przeciwników - Petersenów, od początku prowadzi z nimi uczciwą, czystą grę. Również **bardzo często służy swoją radą i pomocą**. Niewątpliwie jest **człowiekiem szlachetnym**, obdarzonym wieloma pozytywnymi cechami charakteru. Jak sam podkreśla, **jest ambitny** i zależy mu na odnalezieniu skarbu tylko dlatego, by przekazać go do zbiorów państwowych. **Jest dobrze wychowany** i na różne komentarze dotyczące samochodu odpowiada zawsze spokojnie, z uśmiechem. Nie daje się również sprowokować Kozłowskiemu, mimo iż nie darzy go sympatią. Obdarzony jest **niezwykłą inteligencją, sprytem i umiejętnością kojarzenia drobnych faktów** w poszukiwaniu skarbów. W swoich poszukiwaniach kieruje się tylko rozumem. **Dzięki sprytowi, pomysłowości, niezwykłej inteligencji i umiejętności kojarzenia faktów** zdobywa stopniowo coraz więcej informacji o ukrytym skarbie. Pomaga mu w tym odwaga i zręczność fizyczna (szczególnie wtedy, gdy wędruje podziemnymi korytarzami, odkrytymi w piwnicy kościelnej w Kortumowie).

- **Sokole Oko** - po prostu Piotruś, odznacza się długim nosem i bystrymi oczami. Ma bardzo dociekliwy i logiczny umysł. Jest sprytny i ciekawski, ale brakuje mu cierpliwości.
- **Wilhelm Tell** - poważny, spokojny, dojrzały jak na swój wiek. Chce być lekarzem tak jak ojciec.
- **Wiewiórka** - najbardziej dziecinny z całej trójki. Ruchliwy, wesoły, nieustannie rozglądający się z wierzchołków drzew i gwizdzący coś pod nosem. Nie umie utrzymać języka za zębami - dużo mówi i dlatego przyjaciele przezywają go Długi ozór.
- **Anka** - świeżo upieczona dziennikarka, pomaga Panu Samochodzikowi. Mimo, iż nie zyskuje jego sympatii (jest autorką reportażu o ukrytych skarbach templariuszy - z czego Pan Samochodzik jest niezadowolony), na własną rękę prowadzi obserwację Malinowskiego, który wyłudza pieniądze od Petersenów.

- **Petersenowie: ojciec i jego córka Karen** - cudzoziemcy przybyli z Londynu w poszukiwaniu skarbów. Pan Petersen jest znanym poszukiwaczem skarbów. Bardzo bogaty.
- **Karen** - jest piękną, zgrabną, młodą kobietą świadomą swej urody. Jest przy tym naiwna (wierzy, że przekazując pieniądze Malinowskiemu zdobędzie informacje o skarbie), ale również nieustępliwa, uparta i ambitna. Karen gotowa jest poświęcić każdą sumę, by zdobyć informacje o ukrytym skarbie. Nie ufa panu Tomaszowi, mimo iż ten kilkakrotnie okazuje jej pomoc.
- **Kozłowski** - rzekomy pracownik warszawskiego biura podróży, tłumacz Petersenów na czas ich pobytu w Polsce. Zawsze elegancko ubrany, starannie uczesany - sprawia wrażenie mężczyzny o nienagannych manierach. Tak naprawdę człowiek nieuczciwy, oszust podający się za Malinowskiego i wyłudający pieniądze od Petersenów. Bezwzględny w swoich poczynaniach, niebezpieczny bandyta, gotowy zabić, by osiągnąć swój cel.
- **Bahomet i jego żona** - podróżują niebieską skodą. Postanawiają unieszkodliwić Pana Samochodzika (zamykając go na zamku w Malborku), gdyż uważają go za niebezpiecznego przeciwnika. Wystraszeni przez bandytę (Malinowskiego-Kozłowskiego) bardzo szybko rezygnują z poszukiwań.

WEHIKUŁ PANA SAMOCHODZIKA

- **Wehikuł** to samochód Pana Samochodzika, któremu zawdzięcza swój zabawny przydomek. Dostał go w spadku po swoim wuju - wynalazcy w Wyspie Złoczyńców. W tej samej części Tomasz nazywa swój wehikuł "Sam". Wehikuł towarzyszy bohaterowi niemal w każdej z pierwszych szesnastu części.
- **Wygląd wehikułu** - opis samochodu z części Pan Samochodzik i tajemnica tajemnic.

"Bo wyobraźcie sobie coś w rodzaju długiego, szerokiego czółna, pomalowanego na srebrzysty kolor. Tu i ówdzie zresztą lakier odpadł, tak że czółno przypominało łaciatego arlekina. Na czuźnie znajduje się brezentowa buda, podobna do namiotu z celuloidowymi okienkami. Przód wehikułu uzbrojony jest w ogromne reflektory z jakiegoś przedpotopowego samochodu lub zgoła starej lokomotywy, a tył wozu jest nieco zadarty (...). Całość sprawia wrażenie jakiegoś dziwnego owada z zadartym odwłokiem, jakiejś larwy straszliwej, która wypełzła nagle z piekielnych czeluści"

Wygląd zewnętrzny samochodu był odrażający. Autor porównuje go do larwy lub czółna. Samochód ma jednak ukryty w środku silnik Ferrari Super America. Właściciel tego samochodu rozbił się niegdyś pod Zakopanem. Wuj Gromiło odkupił jego silnik i dobudowując własną obudowę - stworzył pojazd. Dzięki wmontowanej z tyłu śrubie, wehikuł potrafi pływać. Osiąga prędkość nawet do 380-u km/h.

DLACZEGO WARTO PRZECZYTAĆ KSIĄŻKĘ ?

- Uważam, że powieść Zbigniewa Nienackiego pt. „Pan Samochodzik i templariusze” jest po prostu genialna ponieważ:
  - jest niezwykle barwna, pogodna, pełna przygód, wędrówek, wciąż zmieniających się miejsc akcji i wesołego nastroju, a wszystko w celu odnalezienia legendarnych skarbów,
  - występują w niej fascynujące postacie,
  - można się sporo dowiedzieć o historii zakonu templariuszy, zakonu Najświętszej Marii Panny czyli Krzyżaków,
  - zawiera w sobie piękne opisy przyrody.

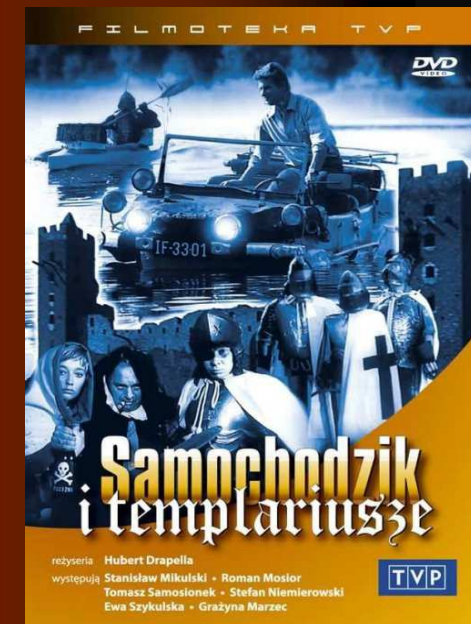
- Jest i kolejna rzecz, która sprawia, że powieść Nienackiego jest godna uwagi. To motyw przygody na początku lata; biwaki nad jeziorami, wieczorne ogniska, noclegi w namiotach, zauroczenie drugą osobą, szum lasu i plusk fal... – idealna zarówno na letnie jak i długie jesienne wieczory.
- Zapewniam, że każdy, kto zdecyduje się na sięgnięcie po tą lekturę może być pewien świetnej zabawy, sporych emocji i szybko zostanie wciągnięty w wir ukazywanych tam wydarzeń. Nikt nie będzie miał prawa się nudzić, a będzie ciekawy, jak dalej potoczy się akcja, co jeszcze spotka bohatera, jak wybrnie z ewentualnych trudności.
- Wszystko to sprawia, że książka polecana jest nie tylko dla najmłodszych czytelników, zaciekawi zarówno młodzież jak i dorosłych.

EKRANIZACJA POWIEŚCI - CIEKAWOSTKI

- Powieść Zbigniewa Nienackiego pt. „Pan Samochodzik i templariusze” w 1971 r. doczekała się ekranizacji. I nie ma co ukrywać była to jedyna udana ekranizacja przygód Pana Samochodzika.

Serial składa się z pięciu części o tytułach:

- Po przygodę
- Fałszywy brodacz
- Tajemnica Bahometa
- Podziemny labirynt
- Skarb Templariuszy

Obsada serialu – najważniejsze role:

Stanisław Mikulski – Tomasz - Pan Samochodzik

Roman Mosior – harcerz "Sokole Oko"

Stefan Niemierowski – harcerz "Doktorek"

Tomasz Samosionek – harcerz "Długi Ozór"

Ewa Szykulska – Karen

Grażyna Marzec – Iwona

Tadeusz Gwiazdowski – kapitan Petersen

Michał Szewczyk – Michał

Lech Ordon – Lucjusz (odcinki 1-3)

Danuta Szaflarska – żona Lucjusza (odcinki 1-3)

Jan Tesarz – brodacz (odcinki 1-2)

Alina Janowska – przewodniczka po Malborku (odcinek 3)

Irena Skwierczyńska – gospodyni księdza (odcinki 4-5)

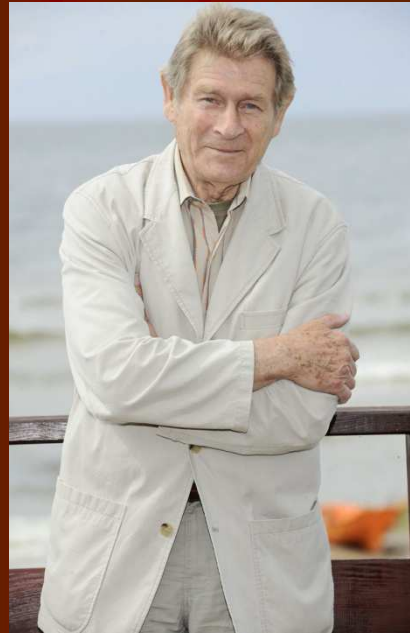
Seweryn Butrym – ksiądz proboszcz (odcinek 4)

Stanisław Miłski – kościelny (odcinek 4)

Ewa Szykulska pojawiła się w serialu „Samochodzik i templariusze” - wcieliła się w postać Karen

Stanisław Mikulski wcielił się w postać Pana Samochodzika w serialu „Samochodzik i templariusze”

Alina Janowska w 3 odcinku „Samochodzika i templariuszy” pojawiła się w roli przewodniczki po Malborku

- W serialu „Samochodzik i templariusze” rolę samochodu-amfibii Pana Samochodzika grały dwa egzemplarze pojazdu VW Schwimmwagen. Jeden z nich zatonął w jeziorze w trakcie zdjęć. Drugi znajduje się obecnie w "Panzer-Farm", w Chrcynnie pod Nasielskiem, w prywatnym muzeum techniki wojskowej i Kolekcji Pojazdów Militarnych "Ares" braci Stanisława i Macieja Kęszyckich.

- Główne plany filmu kręcono w Malborku, Radzynie Chełmińskim k. Grudziądza. Ostatnie dwa odcinki - z gotyckim kościółkiem - realizowane były także w Okoninie koło Grudziądza.

ZAMEK - MALBORK

RUINY ZAMKU - RADZYŃ CHEŁMIŃSKI

KOŚCIÓŁ
RADZYŃ CHEŁMIŃSKI

KOŚCIÓŁ - OKONIN

- Pewne wątpliwości budzić może fakt, iż sceny nad jeziorem: (biwakowanie, kąpiel Karen, "kradzież" żaglówki przez Iwonę) kręcone były nad jeziorem znajdującym się w bezpośredniej bliskości zamku w Radzynie. Serial przygotowywany był latem 1971 roku, w czasie, gdy jezioro, obok którego wzniesiono zamek, znajdowało się już w fazie stopniowego zaniku i z pewnością nie mogło wyglądać tak, jak widać to na ekranie. Inny jest też krajobraz, w który wtopione jest filmowe jezioro – nie przypomina on krajobrazu okolic zamku. Jeziorem, nad którym realizowano sceny serialu, jest Jezioro Wieldządzkie we wsi Wieldządz w powiecie wąbrzeskim, położone w odległości kilku kilometrów od Radzyna.

- W Radzynie Chełmińskiej znajdują się ruiny zamku krzyżackiego, jednego z największych w państwie Zakonu. W ruinach tych bohaterowie serialu poszukują tajemnych znaków templariuszy prowadzących do legendarnego skarbu. Do niedawna jeden z takich znaków, wykonany w trakcie realizacji filmu, widoczny był na murze zamkowym.

- Na terenie radzyńskiego zamku znajdują się także piwnice, które zostały wykorzystane przez ekipę filmową w przygotowaniu scen w podziemiach, w których "zatrzasnęli się" harcerze w przedostatnim odcinku serialu. Kolumnę, pod którą spoczywał filmowy szkielet „chłopa, który kiedyś znalazł wejście do podziemi”.

- Kościół w Okoninie posłużył filmowcom za "kościół z podziemiami w Kortumowie", z jednym wprawdzie wyjątkiem: scenę, w której pan Tomasz z harcerzami schodzi z kościelnej wieży, nakręcono przy kościele w Radzynie Chełmińskim, a metalowa drabinka, po której schodzą bohaterowie, znajduje się tam do dziś. W serialu wykorzystano także radzyński cmentarz i znajdującą się na jego terenie kaplicę: to tam nakręcono scenę oczekiwania na tajemniczego Bahometa.

KOŚCIÓŁ W OKONINIE

METALOWA DRABINA
W KOŚCIELE
W RADZYNIU CHEŁMIŃSKIM

KOŚCIÓŁ
W RADZYNIU CHEŁMIŃSKIM

PODSUMOWANIE

- Moim zdaniem powieść Zbigniewa Nienackiego pt. "Pan Samochodzik i templariusze" jest godna polecenia i warto się z nią zapoznać. Niech nikogo nie zraża tytuł, gdyż nie można książki w ten sposób oceniać, należy się z nią zapoznać i dopiero wówczas wydać swój osąd. Jestem przekonana, że nikt po jej lekturze nie będzie miał ochoty na jej krytykę.
- Serdecznie zachęcam wszystkich do przeczytania lektury, gdyż życie ucieka, a Nienacki opisuje nam wspaniałe przygody, które w jakiś sposób zrekompensują nam nudę dnia codziennego, bowiem to nie my mamy szukać przygód, a one same nas znajdują, jeżeli tylko zdobędziemy "Pana Samochodzika" i zaczniemy go czytać...
- Bardzo zachęcam do przeczytania tej książki i tym samym innych przygód Pana Samochodzika.

Dziękuję
Agata Majczak